

**Uchwała Nr VII/56/2011**  
Rady Gminy Czerwonka  
z dnia 17 czerwca 2011 roku

**w sprawie zatwierdzenia „Planu Odnowy Miejscowości Krzyżewo Marki  
na lata 2011 - 2017”**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.), § 10 ust. 2 pkt 2 lit. b Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 (Dz. U. Nr 38, poz. 220 z późn. zm.) Rada Gminy Czerwonka uchwala, co następuje:

**§ 1.**

Zatwierdza się „Plan Odnowy Miejscowości Krzyżewo Marki na lata 2011 – 2017” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

**§ 2.**

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Czerwonka.

**§ 3.**

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

  
Wiesław Widomski

**Uzasadnienie**  
**do Uchwały VII/56/2011**  
**Rady Gminy Czerwonka**  
**z dnia 17 czerwca 2011 roku**

**w sprawie zatwierdzenia „Planu Odnowy Miejscowości Krzyżewo Marki**  
**na lata 2011 - 2017”.**

Rada Sołecka Krzyżewo Marki zwróciła się do Rady Gminy Czerwonka o przyjęcie „Planu Odnowy Miejscowości Krzyżewo Marki na lata 2011 - 2017”. Dokument ten stanowi sformalizowanie kierunków dążeń mieszkańców sołectwa do poprawy jakości i warunków życia oraz pracy we własnej miejscowości. Jest także wyrazem planowania kształtu, gdzie priorytetem jest integralność wsi jako jednostki osadniczej i harmonizacja podstawowych funkcji wsi: mieszkalnej, produkcyjnej i usługowej oraz wypoczynku i rekreacji.

„Plan Odnowy Miejscowości Krzyżewo Marki na lata 2011 - 2017” stanowić będzie podstawę ubiegania się o wsparcie finansowe z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Wyrażenie woli współdziałania lokalnej społeczności w celu zainicjowania przedsięwzięć inwestycyjnych w miejscowości Krzyżewo Marki odbyło się w formie podjęcia Uchwały Zebrania Wiejskiego w dniu 07.06.2011 roku w sprawie przyjęcia „Planu Odnowy Miejscowości Krzyżewo Marki na lata 2011 – 2017”.

Złożenie kompletnego wniosku o dofinansowanie przedsięwzięć określonych w dokumencie stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały wymaga zatwierdzenia „Planu Odnowy Miejscowości Krzyżewo Marki lata 2011 - 2017” przez Radę Gminy Czerwonka. Uchwała stanowić będzie jeden z niezbędnych załączników do wniosku, jak również pozwoli lokalnej społeczności uzyskać aprobatę i motywację do dalszego współdziałania w celu rozwoju funkcji gospodarczych, społecznych i kulturalnych swojej miejscowości.

Z uwagi na powyższe przesłanki oraz aktywność mieszkańców wsi Krzyżewo Marki uznaje się uzasadnione podjęcie niniejszej uchwały.

**PRZEWODNICZĄCY RADY**

*Wiesław Widomski*

# **Plan Odnowy Miejscowości KRZYŻEWO MARKI na lata 2011 – 2017**

*„Prawdziwa cywilizacja nie polega na sile, ale jest owocem zwycięstw nad samym sobą, nad mocami niesprawiedliwości, egoizmu i nienawiści, które są zdolne zniekształcić prawdziwe oblicze człowieka.”*

*Jan Paweł II*

## Spis treści

<b>1. Wstęp.....</b>	.....
<b>2. Ogólna charakterystyka miejscowości Krzyżewo Marki.....</b>	.....
<b>2.1 Położenie geograficzne i historia miejscowości....</b>	.....
<b>2.2 Ludność.....</b>	.....
<b>2.3 Walory przyrodnicze.....</b>	.....
<b>3. Inwentaryzacja zasobów.....</b>	.....
<b>4. Kierunki rozwoju.....</b>	.....
<b>5. Analiza SWOT.....</b>	.....
<b>6. Zadania priorytetowe.....</b>	.....



## **1. Wstęp**

Plan Odnowy Miejscowości Krzyżewo Marki zrodził się dzięki świadomości społecznej, aktywności i inicjatywie mieszkańców, którzy zauważyli, że wieś Krzyżewo Marki ma szansę pełniejszego i bardziej dynamicznego rozwoju. Rozwój ten może wspomóc wydatnie Unia Europejska dzięki licznym funduszom dla rozwoju obszarów wiejskich. Przygotowanie niniejszego opracowania, określającego stan obecny miejscowości i jej wizję rozwoju na przyszłość jest wyrazem dojrzałości mieszkańców sołectwa Krzyżewa Marki i gotowości do budowy lepszego jutra.

Plan Odnowy Miejscowości Krzyżewo Marki na lata 2011 - 2017 przygotowany został w celu stworzenia możliwości pozyskiwania środków pozabudżetowych pochodzących z funduszy krajowych i funduszy strukturalnych Unii Europejskiej oraz innych programów. Przedział czasowy został dostosowany do Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007 – 2013, Programów Operacyjnych na lata 2007 – 2013, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 oraz Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego uwzględniającej działania, które będą współfinansowane ze środków krajowych i funduszy strukturalnych Unii Europejskiej w okresie programowania 2007-2013. Ponadto Plan swoim zakresem czasowym wybiega w przyszłość, uwzględniając potrzeby rozwoju wsi zgłaszane przez mieszkańców Krzyżewa Marki .

Powodem powiązania z wyżej wymienionymi dokumentami jest fakt, iż rozwój miejscowości KrzyżewoMarki w perspektywie regionalnej jest nierozzerwalnie związany z rozwojem Gminy Czerwonka, powiatu makowskiego i województwa mazowieckiego. Niezbędne jest zatem stworzenie warunków umożliwiających wykorzystanie szerokiego spektrum dokumentów programujących rzeczywistość regionalną.

Plan Odnowy Miejscowości to ustalenie priorytetów zadań przeznaczonych do wprowadzenia w życie w celu poprawy sytuacji społeczno – gospodarczej Krzyżewa Marki . To plan umożliwiający pozyskanie środków finansowych, które zostaną przeznaczone na realizację tych zadań ze środków pochodzących ze źródeł lokalnych, regionalnych, krajowych i zagranicznych (w tym przede wszystkim środków Unii Europejskiej).

Działania niezbędne by wprowadzić w życie plan programujący rozwój miejscowości Krzyżewo Marki, takie jak: planowanie strategiczne, perspektywiczna ocena sytuacji społecznej, gospodarczej i finansowej, wieloletnie planowanie inwestycyjne oraz planowanie finansowe, monitorowanie i ocena wykonania przewidzianych zadań, uwzględniono w niniejszym dokumencie. Plan zawiera zasady informowania mieszkańców,

**Plan Odnowy Miejscowości Krzyżewo Marki na lata 2011 – 2017**  
**Data opracowania – maj 2011**

partnerów społecznych i podmiotów gospodarczych oraz pozyskiwania i wykorzystywania ich opinii w toku realizacji i aktualizacji zakresu przyjętych zadań. Zasady te zgrupowano w systemie monitoringu i komunikacji społecznej. Praca nad przygotowaniem Planu wsparta została konsultacjami z mieszkańcami miejscowości, przeprowadzonymi za pośrednictwem Rady Sołectkiej i Rady Gminy. Wszystkie zadania zawarte w tym planie zostały zaakceptowane przez mieszkańców. Plan będzie na bieżąco aktualizowany stosownie do zmieniających się uwarunkowań wewnętrznych jak i zewnętrznych, pojawiających się nowych możliwości oraz zmiany hierarchii priorytetów przyjętych przez Radę Gminy Czerwonka. Uwzględniane będą również nowe potrzeby zgłaszane przez radnych, grupy mieszkańców, organizacje pozarządowe oraz sektor publiczny i prywatny a efektem ma być poprawa bytu mieszkańców wsi w wyniku zaistnienia nowych możliwości osiedlania, inwestowania, rozwoju usług, tworzenia miejsc pracy oraz zarobkowania poza rolnictwem. Istotą tworzenia planu było pobudzenie zaangażowania społeczności sołectkiej dla realizacji przedsięwzięć na rzecz ich własnej wsi oraz własnych domostw i zagród, tworzenie klimatu i warunków dla rozwoju postaw przedsiębiorczych.



## 2. Ogólna charakterystyka miejscowości Krzyżewo Marki .

### 2.1 Położenie geograficzne i historia miejscowości

Teren gminy Czerwonka wchodzi w skład mezoregionu Wysoczyzny Ciechanowskiej, będącej częścią makroregionu Niziny Północnomazowieckiej. Obszar ukształtowany w trakcie zlodowacenia środkowopolskiego (GIII), z ostańcami wzgórz morenowych i kemowych, jak np. Góry Krzyżewskie w zachodniej części gminy, na północ od Makowa Mazowieckiego. Wzdłuż części zachodniej granicy obszaru płynie Orzyc, a przez środek przepływa Różanica, prawobrzeżny dopływ Narwi. Teren wybitnie rolnicy z przewagą gleb brunatnych właściwych i brunatnych kwaśnych.



### **Historia terenu gminy Czerwonka**

Początki osadnictwa na terenie gminy sięgają epoki kamienia. Nie było to jednak mocno zakorzenione osadnictwo. Na omawianym obszarze występują jedynie cztery stanowiska datowane materiałem zabytkowym na tę epokę. Jedno w Tłuszczu, nr 5 ogólnie przyporządkowane epoce kamienia, drugie w Adamowie, nr 32 odnoszące się do rolniczej, neolitycznej kultury pucharów lejkowych z około 3,5 tys. Lat p.n.e. i kolejne, ostatnie już, datowane na przełom epoki kamienia i epoki brązu w około 1700 r. p.n.e. w Janopolu, nr 22 i Adamowie, nr 32. Ta znikoma ilość stanowisk z epoki kamienia, luźno w zasadzie rozrzuconych po terenie gminy, nie dziwi wobec faktu z jednej strony występowania na obszarze dobrych gleb ( osadnictwo w epoce kamienia lokuje się przede wszystkim w rejonach piaszczystych ), z drugiej braku dogodnych, preferowanych przez ludzi w epoce kamienia, miejsce do osiedlenia się w postaci wydmowych wyniesień nad brzegami średniej wielkości rzek. Zatem omawiany teren był jedynie penetrowany i to sporadycznie przez ludzi w epoce kamienia, tak w okresie naturalnej gospodarki rolniczo-handlowej. Niewiele większa ilość stanowiska archeologicznych z kolejnej epoki-epoki brązu ( 1700-700 r. p.n.e.): w Ponikwi Wielkiej, nr 25 i z przełomu epoki brązu i epoki żelaza (około 700-600 r. p.n.e.) w Jankowie, nr 43, Budzynie Bolkach, nr 7, 8 i Budzynie Walędziętach, nr 18 oddaje tendencje osadnicze z epoki poprzedniej. Należy jednakże podkreślić, że osadnictwo w tych czasach skupia się przede wszystkim w zachodniej części gminy, w rejonie dzisiejszego Budzyna. Z pełni okresów halsztackiego i lateńskiego epoki żelaza (ostatnie 600 lat p.n.e.) na terenie gminy nie występuje ani jedno stanowisko archeologiczne, a z okresu wpływów rzymskich (0-IV w. N.e.) tylko jedno stanowisko w Budzynie Bolkach, nr 7 i z następnych 700 lat ponownie ani jedno stanowisko archeologiczne, co wskazuje na zerwanie ciągłości osadniczej na terenie gminy na okres około 1500-2600 lat. Nie występuje na terenie gminy ani jedno stanowisko z pierwszej części wczesnego średniowiecza- z około VI-X wieku. Nie występują na terenie gminy nazwy patriotyczne zakończone na – ice, które odnoszą postanowienie miejscowości o takich nazwach do VI-VIII wieku. Świadczy to o istnieniu pustki osadniczej na terenie gminy przez bardzo długi czas. Odrodzenie osadnictwa nastąpiło dopiero w momencie umacniania się państwa wczesnopiastowskiego, w XI-XII wieku. Zostają założone wtedy pojedyncze osady rycerskie Zawadach Ponikwi, nr 18, 20, 21, 22,



**Plan Odnowy Miejscowości Krzyżewo Marki na lata 2011 – 2017**  
**Data opracowania – maj 2011**

w Ponikwi Wielkiej nr 3, 23, 25 i prawdopodobnie nr 35 oraz w Lipnikach, nr 4, w Janopolu, nr 14, w Jankowie, nr 42, w Budzynie Wałędziejach, nr 18, w Budzynie Bolkach, nr 7, 8 i w Czerwoncu- archiwalne stanowisko nr 1. Osadnictwo wczesnośredniowieczne doby XI-XIII skupia się przede wszystkim w dwóch rejonach: obecnej wsi Ponikwi i Zawady Ponikiew i związane jest z Różanicą oraz na północ od Makowa Mazowieckiego w rejonie Budzyna. To drugie skupienie osadnicze związane jest z kolei z Orzycem. Wiek XIV-XV to na terenie Mazowsza wielka fala migracji i osadnictwa szlacheckiego, wywodzącego się spod Ciechanowa, Płocka, Zakroczymia. Sięgnęła ona także terenów gminy Czerwonka. To szlacheckie osadnictwo skupiło się przede wszystkim w rejonie wsi Czerwonka i do tych czasów należy odnieść powstanie wsi. Fala tej migracji w XV w. Opanowała teren całej obecnej gminy, pozwoliła włączyć obszar do księstwa mazowieckiego i dała początek wielu wsiom: Lipniki, Jankowo, Perzanowo, Mariampole, Krzyżewo, Dąbrówka, Cieciorki, Adamowo.

Nie wiadomo jakiemu ośrodkowi administracji terytorialnej początkowo podlegał teren dzisiejszej gminy. Wiadomo natomiast, że przed 1361 r. wchodził w skład kasztelani zakroczymskiej, która w 1355 r. na trzy lata została nadana w lenno przez króla Kazimierza Wielkiego księciu mazowieckiemu Siemowitowi III Trojdenowiczowi, po czym ponownie wróciła do rąk Króla. Po śmierci Kazimierza w grudniu 1370 r. Siemowit III objął we władanie ziemię zakroczymską wraz z całym Mazowszem. W 1374 roku podzielił księstwo między swoich dwóch synów, przy czym ziemię zakroczymską wraz z Makowem i Różanem oddał Januszowi I. Wtedy to wydzielono ziemię makowsko-różańską zwaną bardzo często districtus z określeniami prope Maków i prope Różan. Od północy granicą jej zasięgu była Puszcza Kurkiowska po granicach wsi Nakły, Nowa Wieś, na zachodzie granica dochodziła do Mamina, dalej biegła ona niedaleko ujścia Węgierki do Orzyca, przecinała Orzyc i prowadziła ku Pelcie sięgając za Czarnostowo, stąd biegła ku granicznej na wschodzie Narwi. Po śmierci księcia Janusza I w 1429 r. ta część Mazowsza przypadła w udziale jego wnukowi, księciu Bolesławowi IV, zmarłemu w 1454 r.. Z tej racji, że jego czterej synowie byli małoletni, władze w ich imieniu sprawowała babka, księżna Anna, a po jej śmierci księżna Barbara, matka książąt. W 1471 dorośli już Książęta podzielnili się terytorium, przy czym ziemia makowsko-różańska przypadła w udziale księciu ciechanowskiemu Januszowi II. Po bezpotomnej śmierci księcia w 1495 r. ziemię objął we władanie najstarszy jego brat Konrad III i władał ją do swojej śmierci do 1503 r.. W imieniu małoletnich synów- Stanisława i Janusza rządy na tym terenie do 1517 r. sprawowała ich matka księżna Anna

**Plan Odnowy Miejscowości Krzyżewo Marki na lata 2011 – 2017**  
**Data opracowania – maj 2011**

(Radziwiłówna). Od tego roku bracia rządzili Mazowszem wspólnie. W 1524 r. w niewyjaśnionych okolicznościach nagle zmarł starszy brat książę Stanisław, a w 1526 r. zmarł także książę Janusz III. Po ich śmierci i po kilku miesiącach rządów księżnej Anny Mazowsze zostało włączone do Korony i utworzono zeń województwo mazowieckie. Nowo utworzona ziemia nie miała swojej stolicy, a posiadała dwa równorzędne ośrodki w Makowie i Różanie. Żaden z tych ośrodków nie narzucał drugiemu ani miana ani prerogatyw, czego dowodem było istnienie sądów ziemskich i w Makowie i w Różanie. Oby dwa te ośrodki posiadały także innych urzędników np. rządców. Natomiast nie wiadomo czy urząd starosty, który od połowy XV wieku zastąpił rządcę, był wspólnym, czy istniał oddzielnie dla tych miast. Pod względem przynależności kościelnej teren ziemi makowsko-różańskiej wchodził w skład diecezji płockiej, utworzonej przez Bolesława Śmiałego w 1075 r. Początkowo należał do archidiakonatu płockiego, a od 1443 r. do, wydzielonego zeń, archidiakonatu pułtuskiego. W archidiakonacie tym w 1693 r. utworzono dekanat makowski, a latach 1963-64 dekanat różański. Do parafii w Różanie należy jeszcze dzisiaj wschodnia część terenu gminy. Zachodnia należy do parafii w Czerwonce, utworzonej w XVIII wieku. Jej Fundatorem w 1675 r. był właściciel wsi, po raz pierwszy wzmiankowanej w 1402 r. A Błędowski, a erygowano ją w 1676 r. Pierwszy kościół drewniany, pierwotnie pod wezwaniem św. Marii Magdaleny, był konsekrowany w 1680 r. Powiększony w 1780 r. ze środków J.A.Ciemniewskiego, sędziego ziemskiego różańskiego. Obecny kościół neogotycki, murowany pod wezwaniem Matki Boskiej Nieustającej Pomocy został wybudowany w latach 1901-5(6) staraniem ks. P. Włostowskiego. Uległ on wielkim zniszczeniom w wyniku działań wojennych w 1944 r., a po wojnie został odbudowany

Plan Odnowy Miejscowości Krzyżewo Marki na lata 2011 – 2017  
Data opracowania – maj 2011



Rys. 1. Podział administracyjny Polski

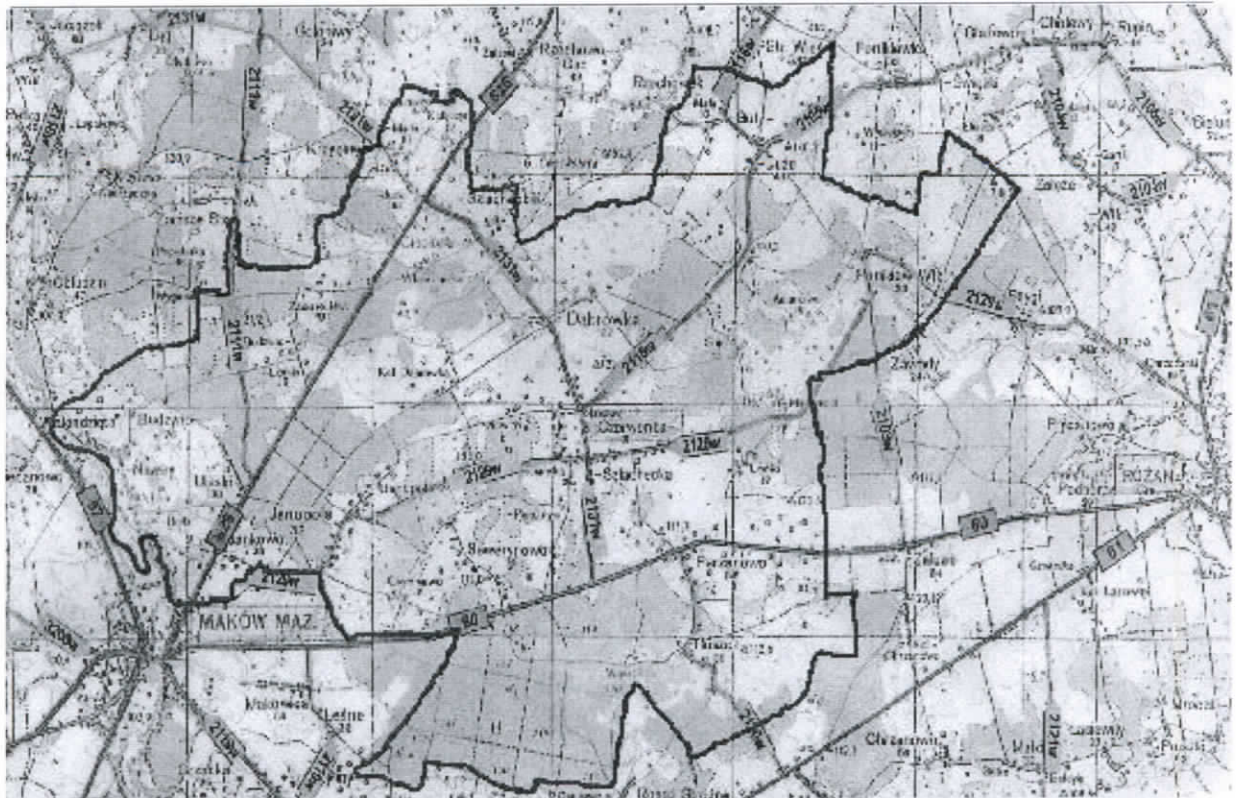


Rys. 2 Podział administracyjny województwa mazowieckiego

Krzyżewo Marki to oddalona od Warszawy o ok. 100 km miejscowość w Gminie Czerwonka pow. makowski położona na Wysoczyźnie Ciechanowskiej, będącej częścią makroregionu Niziny Północnomazowieckiej. Początek i losy wsi Krzyżewo sięgają XV wieku. Jest to wieś typowo rolnicza – pielęgnująca tradycje swych przodków.



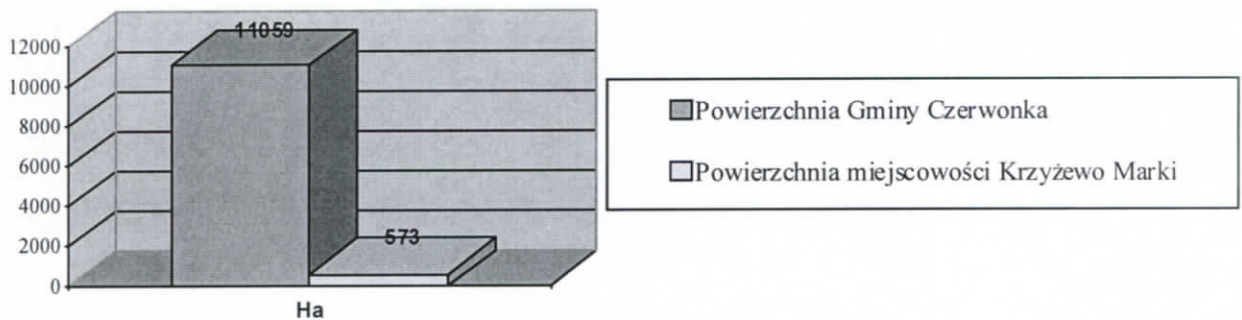
Plan Odnowy Miejscowości Krzyżewo Marki na lata 2011 – 2017  
Data opracowania – maj 2011



Rys. 3 Gmina Czerwonka

Krzyżewo Marki to powierzchnia około 178 ha.

Powierzchnia Krzyżewo Marki w stosunku do powierzchni Gminy Czerwonka



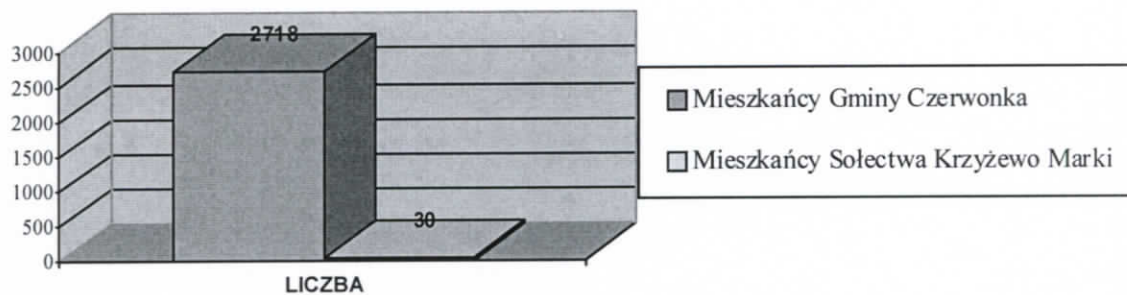
Wieś Krzyżewo Marki z każdej strony otoczona jest lasami co stwarza mikroklimat.

Na terenie wsi znajdują się:

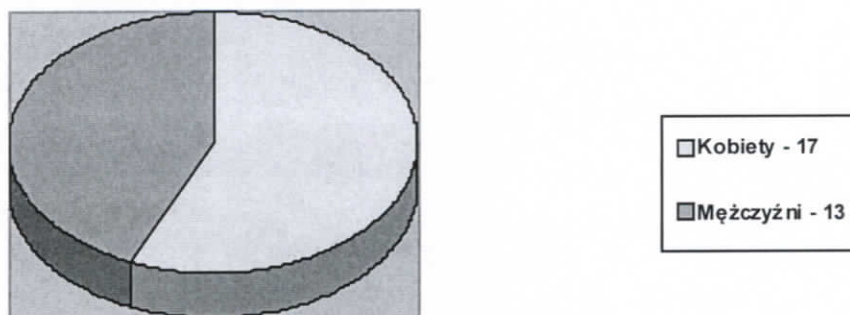
- Budynek po Publicznej Szkole Podstawowej;
- Świetlica wiejska;

## 2.2 Ludność

Miejscowość Krzyżewo Marki zamieszkuje 30 mieszkańców co stanowi około 1,07% ogółu ludności gminy Czerwonka.



Liczba mieszkańców Krzyżewo Marki w stosunku do liczby mieszkańców całej gminy



Struktura mieszkańców Krzyżewa Marki w podziale na kobiety i mężczyzn

## 2.3 Walory przyrodnicze

Teren powiatu makowskiego jest obszarem o wysokich walorach krajobrazowych, Gmina Czerwonka jest usytuowana w centrum powiatu. Lasy zajmują ponad 40% gminy. Tereny te słyną z obfitości zwierzyny i ptaków.

Rolniczy charakter gminy sprawia, że staje się ona coraz atrakcyjniejszym miejscem do wypoczynku i stałego osiedlania się dla zmęczonych trudami codziennego życia w wielkich aglomeracjach.

Doskonałe możliwości i niewielkie odległości od dużych miast (45 km od Ostrołki, 40 km od Ciechanowa, 35 km od Przasnysza i 100 km od Warszawy) a także bardzo dobrze rozwinięta sieć dróg gminnych większości o nawierzchni bitumicznej jest kolejnym atutem naszej gminy.

Cisza, czyste środowisko, przyjaźni ludzie ale także dobra infrastruktura techniczna gminy (wodociągi, drogi, telefony) oraz łatwość załatwienia formalności związanych z budową nowych domów sprawia, że gmina Czerwonka stała się atrakcyjnym i bardzo pożądanym miejscem dla osiedlania się, czego dowodem jest ponad sto wydanych w ostatnich trzech latach decyzji o pozwolenie na budowę.

### **3. Inwentaryzacja zasobów**

Tereny wsi Krzyżewo Marki wchodzą w skład mezoregionu Wysoczyzny Ciechanowskiej, będącej częścią makroregionu Niziny Północnomazowieckiej. Miejscowość zlokalizowana jest na obszarze o wysokich walorach krajobrazowych. Obręb miejscowości charakteryzuje się urozmaiconą rzeźbą terenu. Gleby tych terenów to grunty: klasy od IV do VI

W centrum miejscowości usytuowana jest Świetlica Wiejska i budynek po byłej Publicznej Szkole Podstawowej.

Dojazd do miejscowości Krzyżewo Marki stanowią dwie drogi. Pierwsza powiatowa relacji Krzyżewo Borowe (gmina Płoniawy – Bramura) - Czerwonka, druga gminna relacji Krzyżewo Marki - Kałużyn Ponadto miejscowość ma połączenie poprzez drogi gminne niższej kategorii z sąsiednimi miejscowościami.

Jakość tych dróg jest jednak dość słaba, brak jest chodników i bezpiecznych przejść dla pieszych. Jest to szczególnie uciążliwe i niebezpieczne wzdłuż dróg biegnących przez centrum wsi Krzyżewo Marki. Część dróg nie posiada oświetlenia.

Dobrze zachowany naturalny charakter krajobrazu, atrakcyjność przyrodnicza i duże zróżnicowanie gatunków ptaków lęgowych i przelotowych sprawia, że tereny miejscowości Krzyżewo Marki stanowią dużą atrakcję turystyczną W centrum wsi znajduje się wolna przestrzeń (plac) ze Świetlicą wiejską. Na placu odbywają się wszelkiego rodzaju uroczystości wiejskie i gminne. Świetlica Wiejska stanowi miejsce spotkań dla mieszkańców



**Plan Odnowy Miejscowości Krzyżewo Marki na lata 2011 – 2017**  
**Data opracowania – maj 2011**

wni i gości .Oprócz mieszkańców wsi Krzyżewo Marki ze świetlicy wiejskiej korzystają mieszkańcy wsi Krzyżewo Jurki i Kałużczyn.

Miejscowość wyposażona jest w sieć wodociągową. Woda dostarczana jest z ujęcia we wsi Guty. Sukcesywnie budowane są w/w miejscowości przydomowe oczyszczalnie ścieków.

Obsługę mieszkańców w zakresie gospodarki odpadami na terenie miejscowości prowadzą dwie firmy, posiadające zezwolenie na odbiór i transport odpadów na terenie gminy Czerwonka.

Mieszkańcy Krzyżewa Marki zorganizowani są w następujących grupach: Rada Sołecka, Koło Gospodyń Wiejskich. Miejszem spotkań tych grup jest budynek Świetlicy Wiejskiej.

Krzyżewo Marki , podobnie jak cała gmina są miejscowością typowo rolniczą. Większość mieszkańców zajmuje się produkcją rolniczą wyłącznie na własne potrzeby.

Wieś Krzyżewo Marki w całości jest zelektryfikowana, jednak stan linii i słupów elektrycznych należy określić jako słaby, występuje więc zjawisko spadku napięcia energii. Zakład energetyczny systematycznie będzie wymieniał odcinki linii energetycznych .

Sieć telekomunikacyjna - brak jest zasięgu z wielu operatorów telefonii komórkowej.

#### **4. Kierunki Rozwoju**

Rozwój i odnowa obszarów wiejskich to jedno z najważniejszych wyzwań, jakie stoi przed Polską w dobie integracji z Unią Europejską. Zasadniczym celem wsi Krzyżewo Marki jest wzmocnienie działań służących niwelowaniu istniejących dysproporcji w sferze rozwoju obszarów wiejskich w stosunku do terenów stojących wyżej w hierarchii rozwoju.

Programy rozwoju wsi są częścią składową prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego działań zmierzających do poprawy sytuacji gminy oraz sprzyjające długofalowemu rozwojowi gospodarczemu kraju, jego spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej.

Koncepcja rozwoju i odnowy wsi zakłada podejmowanie na tych terenach zróżnicowanej działalności gospodarczej, kształtowanie jej w sposób zapewniający zachowanie walorów środowiskowych i kulturowych, poprawę warunków życia poprzez rozwój infrastruktury oraz zapewnienie mieszkańcom dostępu do usług, a także rozwój funkcji kulturowych i społecznych. Odnowa wsi Krzyżewo Marki polegać będzie na:

- remoncie istniejącego oświetlenia i budowie nowego;
- przebudowie i remoncie dróg dojazdowych wraz z budową chodników;

**Plan Odnowy Miejscowości Krzyżewo Marki na lata 2011 – 2017**  
**Data opracowania – maj 2011**

---

- remont i adaptacja świetlicy wiejskiej wraz z jej otoczeniem;
- kontynuacja budowy przydomowych oczyszczalni;
- budowa wiat przystankowych;

Słabo rozwinięta infrastruktura techniczna i społeczna wsi Krzyżewo stanowi jedną z najważniejszych barier rozwoju, zarówno pod względem społecznym, jak i gospodarczym. Wychodząc naprzeciw w/w problemom zostaną podjęte działania, które w znacznym stopniu przyczynią się do zacierania dysproporcji między wsią a miastem. Zaplanowane w ramach niniejszego programu inwestycje będą pełniły funkcje administracyjne, kulturalne i rekreacyjne. Istotnym elementem działań w ramach programu będzie pobudzenie aktywności środowisk lokalnych oraz stymulacja współpracy na rzecz rozwoju i promocji wartości związanych z miejscową specyfiką społeczną i kulturową. Celami zaplanowanych inwestycji są stworzenie odpowiednich warunków do rozwoju samorządności na szczeblu lokalnym, jego uatrakcyjnienie jako miejsce zamieszkania oraz przeciwdziałanie patologiom społecznym.

Położenie wsi Krzyżewo Marki stanowi szansę na rozwój turystyczny miejscowości. Jej walory przyrodniczo – krajobrazowe, architektura wiejska, stanowią podstawę do rozwoju turystyki. Podjęcie tego typu zadań wpłynie w znacznym stopniu na rozwój wsi, co z kolei może wpłynąć na zwiększenie ilości turystów i tworzenie nowych gospodarstw agroturystycznych. Rozwój turystyczny może w znaczny sposób ograniczyć bezrobocie i marginalizację społeczeństwa. Ograniczeniu wykluczenia wsi może służyć również aktywizacja społeczno – kulturalna mieszkańców wsi. W celu realizacji powyższych założeń w najbliższym czasie należy podjąć następujące zadania:

1. remont i adaptację świetlicy wiejskiej wraz z jej otoczeniem,
2. przebudowę i remont dróg dojazdowych wraz z budową chodników;
3. remont istniejącego oświetlenia ulicznego i budowie nowego;
4. kontynuacja budowy przydomowych oczyszczalni;
5. budowa wiat przystankowych,

## 5. Analiza SWOT

Analiza SWOT jest techniką służącą do porządkowania informacji. W tym wypadku ma ona na celu określenie strategii, kierunków rozwoju oraz sposobów realizacji planu odnowy miejscowości Krzyżewo Marki. Analiza ta polega na określeniu mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń wsi.

Nazwa wywodzi się od pierwszych liter angielskich słów:

- strengths (mocne strony) – wszystko to co stanowi atut, przewagę, zaletę analizowanego obiektu;
- weaknesses (słabe strony) – wszystko to co stanowi słabość, barierę, wadę analizowanego obiektu;
- opportunities (szanse) – wszystko to co stwarza dla analizowanego obiektu szansę korzystnej zmiany;
- threats (zagrożenia) – wszystko to co stwarza dla analizowanego obiektu niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"><li>➤ Położenie miejscowości Krzyżewo Marki</li><li>➤ Atrakcyjne środowisko naturalne oraz walory przyrodniczo – krajobrazowe.</li><li>➤ Brak uciążliwego przemysłu</li><li>➤ Aktywność społeczności lokalnej oraz jej zaangażowanie w rozwój miejscowości</li><li>➤ Sieć wodociągowa</li><li>➤ Teren atrakcyjny turystycznie</li><li>➤ Wysoki poziom nauczania w szkole</li><li>➤ Liczne organizacje społeczne</li><li>➤ Sprzyjające warunki do rozwoju agroturystyki</li><li>➤ Organizowanie imprez kulturowych</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>➤ Brak centrum miejscowości</li><li>➤ Brak wyznaczonych szlaków przyrodniczych</li><li>➤ Brak dobrych dróg gminnych, chodników dla pieszych, i oświetlenia ulicznego</li><li>➤ Brak infrastruktury turystycznej, miejsc noclegowych oraz bazy żywieniowej</li><li>➤ Brak sieci kanalizacyjnej</li><li>➤ Brak placu zabaw dla dzieci</li><li>➤ Wysokie bezrobocie</li><li>➤ Brak systemu informacji i promocji wsi</li><li>➤ Niskie poczucie bezpieczeństwa mieszkańców</li></ul>



**Plan Odnowy Miejscowości Krzyżewo Marki na lata 2011 – 2017**  
**Data opracowania – maj 2011**

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Wykorzystanie walorów przyrodniczych i dziedzictwa kulturalnego</li> <li>➤ Zwiększenie zainteresowania turystyką</li> <li>➤ Zwiększenie atrakcyjności wsi</li> <li>➤ Możliwość uzyskania środków finansowych pochodzących z Unii Europejskiej</li> <li>➤ Wspólne działania na rzecz integracji mieszkańców wioski</li> <li>➤ Zapotrzebowanie w Polsce na usługi turystyczne oparte na naturalnych zasobach przyrodniczych.</li> <li>➤ Zwiększenie atrakcyjności wsi poprzez wzbogacenie jej infrastruktury - kanalizacja</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Duża konkurencja w zakresie pozyskiwania środków unijnych</li> <li>➤ Migracja młodzieży do dużych ośrodków związana z edukacją i poszukiwaniem pracy</li> <li>➤ Degradacja środowiska naturalnego</li> <li>➤ Brak skutecznej promocji projektu</li> <li>➤ Niebezpieczeństwo niepełnego wykorzystania szans jakie dają środki pomocowe</li> <li>➤ Niskie nakłady na inwestycje remontowo – modernizacyjne</li> <li>➤ Starzenie się społeczeństwa</li> <li>➤ Pogorszenie się bezpieczeństwa publicznego oraz wzrost patologii społecznych</li> <li>➤ Zmniejszenie się dochodów Gminy i brak środków na inwestycje i zapewnienie wkładu własnego do projektów składanych o dofinansowanie ze źródeł zewnętrznych</li> </ul>

## 6. Zadania priorytetowe

Biorąc pod uwagę fakt, iż mieszkańcy Krzyżewa Marki chcą dbać o wizerunek swojej wsi, a proponowane zewnętrzne programy pomocowe są niepowtarzalną szansą dla skutecznego podjęcia działania, mieszkańcy podczas zebrania wiejskiego zdecydowali większością głosów o głównych zadaniach inwestycyjnych najbliższych lat.

Największe potrzeby mieszkańców wsi Krzyżewo Marki to:

- ✓ **Remont świetlicy wiejskiej we wsi Krzyżewo Marki,**
- ✓ **Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków;**
- ✓ **Przebudowa i remont dróg dojazdowych i przez wieś wraz z chodnikiem;**
- ✓ **Remont istniejącego oświetlenia ulicznego oraz budowa nowych punktów świetlnych,**
- ✓ **Budowa wiat przystankowych,**

**Plan Odnowy Miejscowości Krzyżewo Marki na lata 2011 – 2017**  
**Data opracowania – maj 2011**

Lp.	Nazwa Projektu	Cel Projektu	Realizator Projektu	Harmonogram Realizacji	Źródło Finansowania	Szacunkowy Koszt Projektu
1	2	3	4	5	6	7
1	<b>Remont świetlicy wiejskiej we wsi Krzyżewo Marki</b>	Celem będzie stworzenie warunków dla rozwoju kultury, rekreacji, spędzania wolnego czasu, wzrost atrakcyjności turystycznej wsi	Gmina Czerwonka	2011	Budżet Gminy PROW	200 000,00
2	<b>Przebudowa i remont dróg dojazdowych i przez wieś wraz z chodnikiem</b>	Celem inwestycji będzie poprawa bezpieczeństwa komunikacyjnego miejscowości, poprawa układu komunikacyjnego wsi oraz podwyższenie jakości życia	Gmina Czerwonka	2013 – 2014	Budżet Gminy	300 000,00
3	<b>Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków</b>	Inwestycja ma na celu poprawę czystości środowiska naturalnego jak i podnieść standard życia mieszkańców wsi.	Gmina Czerwonka	2012 – 2013	Budżet Gminy PROW	200 000,00
4	<b>Remont istniejącego oświetlenia ulicznego oraz budowa nowych punktów , świetlnych</b>	Celem inwestycji będzie poprawa jakości życia na wsi .	Gmina Czerwonka	2013 – 2015	Budżet Gminy Środki pozabudżetowe	50.000,00
5	<b>Budowa wiat przystankowych</b>	Celem inwestycji będzie poprawa jakości życia na wsi .	Gmina Czerwonka	2013 – 2015	Budżet Gminy	10 000,00

Tabela Nr 1 Zadania priorytetowe